

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—,
POLUGODIŠNJE I TROMJESECNO SURAZMJEVNO, MJESECNO
K 120.— POJEDINI BROJ 10 PARA.— OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
::: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK IZDAVATELJ I ODGOVORNJI
UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRZNA
TISKARA U ŠIBENIKU. U.Z.S.O.J.

GOD. III.

BR. 27. (257)

Nj. U. Franjo Josip I.
svojim narodima.

BEĆ, 5. veljače. Njegovo Veličanstvo upravilo je slijedeće ručno pismo:

Dragi grofe Stürgkh!

Kad bacim pogled na minulo pola godine, kroz koje se nalazimo u borbi na koju smo bili prisiljeni neprijateljskim namjerama naših protivnika, mislim harna srca na požrtvovno držanje, koje moji vjerni narodi u ovo težko doba posvjedočiše. Prožeti dostojarstvenim ozbilnjim pouzdanjem oni se pokazaže pod puno doraslima velikim zahtjevima vremena; oni su, plemenitoj pripravnosti, da svoje sinove pošalju pod barjak, u razboritom prilagodjivanju nuždama ratnog vremena u staranju za žrtve borbe, svoj uzvišeni patriotizam i svoje u staro doba prokušane državljanske kreposti ponovno na sjajan način pokazali.

Ovo koristno iskustvo ojačava moje pouzdanje, koje je čvrsto osnovano na povjerenju u sposobnost moje obrambene sile koja se je junačkim djelima ponovno tako slavno iskazala, pod vodstvom moje vlade, koja, u nastojanju da sve sile stavi u službu nama zajedničkog cilja, postupat će, kao i dosad, skupa sa mojom ugarskom vladom, da pučanstvo i dalje bude čvrsto stajalo uz dragu si domovinu svojim imanjem i svom krvlju. Zato sam siguran, da će ono, nakon svršetka rata, čije težke terete ono je odlučno drage volje snositi sve do konca, u miru, koji se ima izvoštiti pomoću Svevišnjega, nači nagradu za svoje trude, muke i pogiblje vjerno i ustajno izvojevane borbe.

Nalažem Vam, da, uz izraz mog najtoplijeg priznanja i moje zasvalnosti, donosete ovo pučanstvu do znanja.

B e č, 4. veljače 1915.

FRANJO JOSIP I STUERGKH
v. r. v. r.

Galicija, Karpati i Bukovina.

BEĆ, 5. veljače. Službeno se saopće:

U Poljskoj i u zapadnoj Galiciji položaj je nepromijenjen.

Napadaji, koje Rusi svaki dan u Karpatima mjestimice

opetuju, razbili su se uz najteže gubitke po neprijatelju. U šumskom obrežju naši napadaju napreduju.

Ruska ofenziva u Bukovini bila je do polovine siječnja doprla do najgornej nizine Moldave. Daljnje prodiranje ovde smještenih jačih neprijateljskih sila preko Karpatu zadržaše najprije naši položaji kod Jakobeny i Kirlibaba. U višednevnim napadima neprijatelj je pokušao, da skrši dne 20. veljače odpor grupa koje su pokrivale glavne prelaze. Pošto su svi pokušaji, da se naše položaje na visovima osvoji na juriš, ostali bezuspješni te vlastite naše čete prešavši na ofenzivu dne 22. ov. mj. protivniku otele Kirlibabu, povukao se je neprijatelj slijedećih dana sa svojim glavnim silama u pravcu Kimpolung i Moldava, gdje je ostao i slijedeći dana.

Naše čete, koje su ovdje nakon poplave zemljišta i zime pružile izvrstnu svoju pomoć, sada su provalile u dolinu Moldavije, i tu onđe se nalazeći neprijatelja potisle te u posjed Izvora, mješta Moldavu i Preazu.

Broj zarobljenih u bojima na Karpatima opet se je povisio za dalnjih 4000 vojnika.

U Rusiji.

BERLIN, 5. veljače. Veliki glavni kvartir saopće:

Na istočnoj pruskoj granici ponovni ruski napadaji južno od Memela bili su suzbiveni.

Isto tako nisu uspjeli jaki ruski napadaji protiv naših tek osvojenih položaja istočno od Bolinova.

Broj onđe zarobljenih, počam od 1. veljače, iznosi 26. časnika i približno 6.000 vojnika.

Sa francuskog ratišta.

BERLIN, 5. veljače. Veliki glavni kvartir saopće:

Na čitavome zapadnom frontu bilo je samo artiljerijske borbe.

Francuski nasratak na našem položaju sjeverozapadno Perthesa ostao je bez uspjeha.

PARIZ, 5. veljače. U četvrtak je više avijatara preletjelo preko Hazebruk, te u okolišu željezničkog kolodvora bacili bombe, koje su prouzročile štete samo na predmetima.

Djelovanje njemačkih podmornica.

AMSTERDAM, 5. veljače. „Nieuwsstand“ javlja iz Londona:

U krugovima parobrodarskim vlađa veliki nemir radi sudbine parobroda „Oriole“, koji je u petak odplio iz Londona za Havre. Drži se, da je „Oriole“ bio jedan od onih nepoznatih brodova, koji su bili od njemačke podmornice torpedo-hitcem pogodjeni.

BERLIN, 5. veljače. Svi jutarnji listovi pozdravljaju navještenje trgovackog rata proti Engleskoj.

LONDON, 5. veljače. Vlada bojan, da je parobrod „Borowdale“ kod St. Malo bio žrtva požara njemačkih podmornica, kada je vozio iz Sundereanda u London.

I za parobrode „Sorata“ i „Oceania“ nezna se, gdje su.

Nova njemačka podmornica.

Iz Rotterdama javljaju, da je jedna ogromna njemačka podmornica u zljevu kod Helgolanda obavila pokusnu plavividbu. Pokus je bila svrha, da ispitava valjanost podmornice za potapanje engleskih trgovackih brodova. Isti holandeški list dodaje, da ti brodovi imadu zalihe za tri mjeseca, pa za čitavo to vrijeme ne moraju zaći ni u koju luku, a niti su upućeni na pomoć drugih brodova.

Španjolska ostaje neutralna.

MADRID, 5. veljače. U senatu je izjavio ministar predsjednik Dato, da vlada čuva strogu neutralnost te podržava srdačne odnose sa svim ratujućim državama.

Pitanje aprovizacije.

Intervencija kršćanskih socijala.

BEĆ, 5. veljače. Korespondencija „Austria“ javlja, da su članovi pročelnici poslovne komitete kršćansko-socijalnog udruženja bili kod ministra predsjednika grofa Stürgkha, da se porazgovore o raznim stvarima koje su u savezu sa ratnim položajem.

Glede pitanja aprovizacije izjavio je ministar predsjednik, da će vlada nastaviti svom energijom nastojanja, da u Ugarskoj nalazeće se suvišno zito i druge zalihe budu upotrebljene za potrebe ove državne polovice. Vla-

da se nuda, da će njena nastojanja za razplet akcije o aprovizaciji biti uspjehom okrunjena.

U engleskom vanjskom ministarstvu.

LONDON, 5. veljače. Liberalni zastupnik Neil Prirurose, drugi sin lorda Rosebery, bio je imenovan za državnog podtajnika u ministarstvu vanjskih posala.

Sedmi veljače u Evropi.

Strahoviti dani, koje čovječanstvo proživljuje, mogu se nazvati dobrom mržnja, koja kao da je ustalila svoje carstvo među narodima. Čitavo mišljenje i nastojanje kulturne Europe zadovjeno je danas mržnjom te hoće da uništi, skrši, stolni ono što je do jučer štovalo i cijenilo kao najljepšu stećevinu modernog doba.

Kao da nije još dostatno čovječanstvu što ga rat tiši već od po godine! Tko nije očutio teške bičeve koji ga nemilosrdno biju! Na smrznutim poljanama Flandrije, Poljske i u ostalim krajevima Europe još svagdano pada na stotine i tisuće žrtava, koja je učinio sam čovjek, kao da je zaboravio da je vlast nad smrću rezervirao sebi vječan Tvorac. Čovjek modernog i toliko razvikanog kulturnog vijeka stavio se je ovršiteljem ruke Providence te orudjem, vatrom kida, sježe žive stotina, tisuća njegovih bližnjih. Dizu se humci do hukama ubijene sveže i zdrave mladeži rajzračiličnih predjela i naroda.

Milijuni ljudi koji su natrag nekoliko mjeseci bili sretni i zadovoljni, otići su život; umiru polako bolesni, kržljavi, ranjeni, kljasti, ili stenju pod pritisom jada i očaja.

Sa smrću širi se propast usjeva, polja, sela, gradova, umjetničkih spomenika, bisera dragocjenosti minulih vijekova; brišu se zamjernom okrutnošću i neutraživim bijesom i sami tragovi civilizacije, kojom se moderni vijek toliko dičio i ponosio kao svojim najljepšim dijelom.

U tome čovjek uživa! Samo da uništi, smrvi, izbriše sa lica zemlje one koje su nazivlje neprijateljima. Ne mari veći ni za život, blagostanje, egzistenciju onih koje drži i smatra svojim sugrađanima, sunarodnjacima. Odlučno, bez boli i osjećaja, njih žrtvuje za krvavu pobjedu.

Triumf je mržnje! Kao da čitavi svijet hoće da izbriše za uvijek lijepu božansku riječ ljubavi, koja čovjek mora čutjeti prama sebi sličnom, prava bližnjemu.

No slatki li utježe! Posredne grozne drame europskih naroda pravila će tajanstveno lijepu riječ mira i ljubavi, koja nekom neugasivom čežnjom trepti na usinama izmorenog čovječanstva. Podžigala srdžba i mržnja ratne borbe i pokolje do skrajnosti, ipak nad ovim strahotama diže se uživena ideja, koja nadahnjuje i oplemenjuje ljudska srca na izmje-

ničnu ljubav, koja spaja sve ljude pravim bratimstvom u Bogu.

Triumf ove rječi ljubavi, posred carstva mržnje u narodima, ozvanjanje sutra, 7. veljače, u srcima katoličkog svijeta Europe.

Na ljubnje poziv andjela mira Benedikta XV., koji u ovo tmurno doba kad svaki vate za mir, pokazuje svijetu na Nebo, kao na pravo ishodište mira, katolički će svijet moliti. Potresan će se prizor sutra odigrati širom Europe.

Dvije ogromne vojske stati će zadojene različitim čuvstvima. S jedne strane milijuni na bojnim poljanama s ubojitim oružjem, pripravljeni, da jedan drugoga uništi, usmrti; ogromna vojska, sinovi Marta, a nad njima mržnja. S druge strane stati će još ogromnija vojska, razsijana širom Europe; milijuni su to iznemogli starača, koji su ostali bez staraćkog štapa, nevine dječice, lišene svog oca, pobožnih zaručnica i majka; sakupljeni ovi pod svodom veličanstvenih crkava ili skromne kapelice dizat će ruke prama Nebu te vaptiti mir. Svi ovi, i ako zaraćeni medom, združeni će biti istim osjećajem, željom, molbom. Nerazdruživi vez ih spaja. Vaptit će Onoga, koji je prvi s neba donio ljubav među ljudi. Molit će Ga, da ukoni svaku neslogu, da uskor željeni čas, kad će zaraćeni narodi, vodjeni kršćanskim osjećajem, dati jedan drugome poljubac mira.

Ljubav će dakle biti jača od same mržnje. Dan 7. veljače u Europi je dan triumfa ljubavi, koja spaja, sjedinjuje sve narode, i ako zaraćeni medusobno, u crkvu pred Bogom, čiji smo svi sinovi.

Osvanuo dakle sretan 7. veljače 1915., te donio bolnom čovječanstvu mir u ime kršćanske ljubavi!

Šibenik, 6. veljače 1915.

Tisza ispravlja? Na broj, što ga je hrvatski ban upravio na grofa Tiszau prigodom njegovog posljednjeg govora, odgovorio je grof Tisza ovako: Neka izvoli Vaša preuzvišenost primiti moju otadžbeničku zahtvalu za Vašu srdačnu bržavojku i za onaj topli odjek, što ga nadjoše moje shvaćanje i moji osjećaji. Nema ništa utješnijeg i radostnijeg u podignutim simptomima ovoga rata kao što je u borbi bratska solidarnost dvaju bratskih (1) naroda, koja će biti začaćena bojem, što je izvođen rame o rame i prolivenom krvlju. Onu istinu: da smo mi i u dobru i u zlu jedni na druge upućeni, ne čemo da sada samo znati, nego dapaće i u cijelosti osjećati i mi možemo ujedinjeni u pravoj i istinskoj bratskoj ljubavi i pouzdanju zajedno očekivati budućnost ljeplih dana.

Za njemačko-slavenski sporazum. Usljeđujući junačko držanja Slavena u ovom ratu, naravna je stvar, što već sad izbjiguju i kod ne-Slavenu pitanja, da treba urediti odnose sa Slavenima. Tako monovska smotra „Hochland“ donosi o tom pitanju slijedeće mnenje:

„Nijemci su bezuvjetno upućeni na austrijske Slavene, te ih ne smiju zapovljati. Germanizirati te narode, to nije moguće i bilo bi smješno vjerovati u to. Kad je tako, onda treba da između: Njemaca i Slavena nastanu bolji odnos nego što su bili do sada. Austrijski Slaveni očekuju već zahvalu za sadjanu svijest i lojalnost, pa im nade, da će im se to očekivanje i

ostvariti. Budu li nakon tolikih žrtava razočarani, tad bi to moglo imati nedoglednih posljedica".

Domaće vijesti.

† General pl. Appel. Kako „Hrvatski Dnevnik“ javlja, zapovjednik petnaestog vojnog zborova general Appel premirio je u Erdeviku na 1. ov. mј. Bio je obolio na tifusu, a onda je nastupila upala pluća. Sarejevski naš drug posvećuje nekoliko topnih riječi kao vrhom vojskovođi, čestitom čovjeku i uzornom roditelju. Vječni mu mir!

Preparandija u Arbanasima. Gosp. Mihal Zglav upravitelj zapitao je mirovinu. Uprava je privremeno povjerena gosp. Augustinu prof. Grgiću.

Nemojte mlići krupno. C. K. Narodništvo u Zagru, na temelju ministarske naredbe 5. siječnja 1915., zabranilo je proviziranje krapnog brašna od raži, ječma i pšenice.

U svrhu gospodarenja naredbe potičkim se kotarskim vlastima naredjuje, da po vlastim ili po općinskim organima pregleđaju staje i pomešće, koja služe za pohranu ili pripravljanje krme.

Svi trgovci sa žitom i brašnom pripravljenim od žita dužni su, da vode tačne popise o zalihamima krapnog brašna od ječma, raži i pšenice već opštojedeg i da u tim propisima naznače dan prodaje, prodanu kolikotu, ime i mjesto kupca.

† Dr. Vjekoslav Vranješ. Iz Mostara stigla je vijest, da je ondje premirio dr. Vjekoslav Vranješ, općinski lječnik u Hrvatu. Bilo mu duši rajske nasele!

Trolokve provrle. Primamno iz Subotice: Nakon 50 godina, kako nam starci pričaju, eto opet Trolokve provrle. Nalila se lokva od kojih 3 metra dubine a širina gotovo koliki četiri velika guvna. Narod priča, da je jedan seljanin prorokovao kad treći put provrije voda na onom mjestu gdje je sada, da se neće više vratiti. Do sada je dva puta, a ovo je treći, nu ipak voda pada.

Grad i okolica.

Priznanje vatrogasnoj četi. Neke dan smo javili, kako je presvetili gospodin kontreadmiral Zaccaria osobno izrazio općinskom upravitelju gosp. Lugeru svoje priznanje i zahvalju vatrogasnoj četi. Sada je isti presvetili gospodin, u ime pomorskoog Okružnog Zapovjedništva, to isto izrazio i pismeno, te je na zapovjednika čete gosp. Bulata od strane općinskog upravitelja gosp. H. Lugera prislijede:

„Pres. gosp. kontreadmiral Hugo vijez Zaccaria, zapovjednik c. i k. k. kpt. pom. zapovjedništva, otpisom 3/I. 1915. Broj 409/M. A., izrazio je najljepšu zahvalu Vam kao zapovjedniku te g. Dušanu Rapi kao podzapovjedniku vatrogasne čete za Vaše izvrste razpološće, kao također najljepšu zahvalu za njezin podpuno stručni i samoprijegorni rad prigodom utručna jednoga požara, izrazujući pri tome svoje podpuno priznanje. Ovoliko častim se priopćiti Vam pozivom, da ova zahvalu saopštite gosp. podzapovjedniku, kao i cijeloj vatrogasnoj četi.

Prihvaćam napose ovu prigodu, da čestitalim Vama i cijeloj četi na polućenim uspjesima, popraćenim uvjek pohvalama i da Vam kao predsjednik društva uime općinske uprave zahvalim za Vaš požrtvovan rad, praćen uvijek sa najboljim uspjesima".

Milo nam je, što ovo možemo donijeti, na čast naših vatrogasaca i kao podbuđu da ustraju dično na dosadanjem tako lijepim uspjesima okrunjenom djelovanju.

Ispiti semestarski privatista i hodočasnijnika pri c. k. realnoj gimnaziji u Šibeniku obdržavati će se od 17. do 20. tek veljače. Prijamni ispiti za sve razrede bit će od 21 do 24 tek. mjeseca.

Prije semestar svršava u subotu 27. veljače, a drugi počinje na 1. ožujku.

Novčanje sazvanih oglasom jučer propričenim bit će u prizemlju državnja „Kazino“ na plakati Stolne Bazilike.

Osudjena radi svodstva. Poznata Pičev bila je osudjena na sudu na dva mјeseca, a njezina mati na 15 dana tamnice.

Pošta sa sjevera došla je. Nakon jedanaest dana napokon je jutros vikom došla, preko 90 vreća i sva sila zamotaka. Osoblju pošte lijepa zabava.

JAVNA ZAHVALA.

Svi oni, koji su bilo na koji način učestvovali u našoj tuzi prigodom smrti i pogreba naše dobre majke

JULIJANE ud. SUBOTIĆ, rođ. JOVIĆ

nek izvole primiti ovim putem našu najljepшу blagodarnost.

Osobita hvala našim dragim Skradinjanima, koji su na dostojan način istakli joj svoju zadnju počast.

ŠIBENIK, 6/2 1915.

Tugujuća obitelj.

Knin-Prijedor

vozni red Steinbeisove željeznice valjan
od 10. listopada 1914.

Vlak 2.

Knin	odl. 1 00	pop.
Stremica	odl. 2 00	"
"	odl. 2 10	"
Tiškovac	odl. 3 10	"
"	odl. 3 20	"
Vaganj	odl. 4 16	"
"	odl. 4 30	"
Hrnići	odl. 5 03	"
"	odl. 5 10	"
Drvar	odl. 6 10	več.

Prenočenje.

Drvar	odl. 6 00	pr.p.
Spitzer	odl. 6 30	"
"	odl. 6 40	"
Pasjak	odl. 7 08	"
"	odl. 7 10	"
Ostrelj	odl. 7 56	"
"	odl. 8 10	"
Smrečica	odl. 9 34	"
"	odl. 9 44	"
Bravsko	odl. 11 15	"
"	odl. 11 25	"
Grmeč	odl. 12 29	"
"	odl. 1 18	"

Križanje s vlakom 1.

Sanica	odl. 2 54	"
"	odl. 3 04	"
Čapljie	odl. 4 06	"
"	odl. 4 40	"
Sanski most	odl. 4 25	"
"	odl. 4 40	"
Prijedor	odl. 5 50	"

Vlak 1.

Prijedor	odl. 8 30	pr.p.
Sanski most	odl. 9 40	"
"	odl. 10 00	"
Čapljie	odl. 10 17	"
"	odl. 10 20	"
Sanica	odl. 11 27	"
"	odl. 11 40	"
Grmeč	odl. 1 16	pop.
"	odl. 1 30	"

Križanje s vlakom 2.

Bravsko	odl. 2 34	"
"	odl. 2 44	"
Smrečica	odl. 4 15	"
"	odl. 4 30	"
Ostrelj	odl. 5 54	"
"	odl. 6 10	"
Pasjak	odl. 6 56	"
"	odl. 6 57	več.
Drvar	odl. 7 48	"
"	odl. 7 00	pr.p.
Kamenica	odl. 7 30	"
"	odl. 7 40	"
Hrnići	odl. 8 10	"
"	odl. 8 15	"
Vaganj	odl. 8 48	"
"	odl. 8 58	"
Tiškovac	odl. 9 54	"
"	odl. 10 04	"
Strmica	odl. 11 04	"
"	odl. 11 14	"
Knin	odl. 12 12	"

Knin-Prijedor km. 232. Cijene II. razred K 14—, III. razred K 9:30.

PREDPLAĆUJTE SE NA „HRVATSKU MISAO“.

NAJMODERNIJE POSJETNICE

IZRADUJE
HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU

U. Z. S. O. J.

PIO TERZANOVIC
TRGOVAC - ŠIBENIK

VELIKA ZALIHA

Rukotvorina, Odiela, Cipela
Galice, sumpora i gume prve
svjetske tvornice

RKJIGOVEŽNICA

HRVATSKE ZADRUŽNE
TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUGI).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE
VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE,
MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA
I SOLIDNA.

MODE SALON
Marija Dundić
— ŠIBENIK —

Daje na znanje da ima
veliki izbor šešira i nakita
najnovije vrsti za gospodje
i gospodice. Novosti za zim-
sku сезону.

Prima popravke uz naj-
umjerene cijene.

10—10

P. T.

Častimo se staviti do znanja sva-
koj cijenjenoj osobi, da smo već od
davna osnovali klesarsku zadružnu pod
naslovom:

PRVA SPLITSKA
KLESARSKA ZADRUGA
registrirana na ograničeno jamstvo
U SPILITU.

Zadružna obavlja svakovrste kles-
arske radnje bilo mramoru ili kamenu
uz najpovoljnije uvjete.
Osimbitom precinčušću izradjuje
žrtvenike, balastre, krstionice, nad-
grobne spomenike itd, u najmodernijim
slogovima. Skladište je oskrbljeno sa
mramornim materijalom, također mra-
mornim pločama za pokroštvo. Buduć
je ista providjena izvrstnim radnim si-
lama i dovjednim kapitolom, to je u
stanju svaku naručbu brzo i tačno iz-
vršiti na podpuno zadovoljstvo g-
narucišta.

Na zahtjev šalje nacrte, uzorke
materijala, kao što i sve upute i raz-
jašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu
i prepoštovanom svećenstvu, da ju po-
časte svojim cijenjenim naručnicama.

UPRAVA.

O P I S A R A o
vešteta sudskim poslima traži
advokatska kancelarija. Informa-
cije u uredništvu lista.

MLJEKO: kravije i ovčije,

čisto, naravno i
sterilizano, prodaje po 48 para litar,
Uzorna Mlijekarna J. Drezga.

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno
kad podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zani-
manicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnijovića za sve
kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove
tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenje od istoga.

Ova gnijovića dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke,
kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavaoc, i to prama
uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. Šibenik.
(brzojavi naslov GRUBARES — telefon br. 56).